

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Prawidłowe szacowanie wartości zamówienia

dr Maciej Lubiszewski

WPiA UWM Olsztyn

m.lubiszewski@uwm.edu.pl

Warszawa, 8 czerwca 2017 r.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Program

- Zdefiniowanie wartości zamówienia (WZ)
- Funkcje szacowania wartości zamówienia
- Podmiot dokonujący szacowania
- Moment szacowania wartości zamówienia
- Metody ustalania wartości zamówienia
 - Ogólna
 - Szczególne
- Wybrane szczegółowe zagadnienia
 - dzielenie zamówienia na części a wartość zamówienia
 - sumowanie wartości zamówienia
 - art. 6a
 - jawność wartości szacunkowej

Czym jest wartość zamówienia?

- Art. 32.1. – podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością
 - przepis **proceduralny** (ustawa nie definiuje WZ)
 - ustanawia standardy **szacowania WZ**
 - całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy
 - bez VAT
 - należyta staranność
 - elementy wskazane w art. 32.1 to jedynie **podstawa szacowania WZ**

Czym jest wartość zamówienia?

- wartością zamówienia jest **przewidywany całkowity i realny koszt realizacji zamówienia**
 - wynagrodzenie podstawą jest podstawą szacowania
 - **minus VAT**
 - **plus** inne niż wynagrodzenie koszty związane bezpośrednio w wykonaniu zamówienia
 - niezbędne usługi/dostawy oddane do dyspozycji wykonawcy (art. 33.2)
 - opłaty zw. z usługami projektowania (art. 34.4.3)
- realność kosztu oznacza, że musi on wynikać z **aktualnych uwarunkowań rynkowych**

Funkcje szacowania wartości zamówienia

- **Związane z prawidłowym zarządzaniem jednostką**
 - ustalenie, czy zamawiającego stać na sfinansowanie zamówienia
 - możliwość oceny, czy zaoferowana cena jest rozsądna
- **Związane z procedurą udzielania zamówienia publicznego**
 - progi ustawowe (stosowanie PZP, progi unijne)
 - wysokość wadium
 - szczegółowe kwestie proceduralne (komisja przetargowa i zespół, dokumenty podmiotowe, wybór trybu, wyjaśnianie rażąco niskiej ceny i in.)

Podmiot dokonujący szacowania wartości zamówienia

- **Zamawiający**

- w praktyce pracownik zamawiającego przygotowujący OPZ
- niekiedy komisja przetargowa lub jej wyznaczony członek

- **Inny podmiot (pełnomocnik zamawiającego)**

- pomocnicze działania zakupowe (art. 15)
 - własna jednostka organizacyjna
 - osoba trzecia
 - powierzenie przygotowania postępowania innym podmiotom nie zwalnia kierownika zamawiającego z odpowiedzialności
- centralny zamawiający (art. 15a i n.)

Moment szacowania wartości zamówienia

- **Nie za wcześnie**
 - na etapie **przygotowania postępowania** (a nie np. w trakcie przygotowywania budżetu jednostki)
 - **3 miesiące** przed dniem wszczęcia postępowania (D/U)
 - **6 miesięcy** przed dniem wszczęcia postępowania (RB)
 - **po każdej zmianie** okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie
- **Nie za późno**
 - na etapie **przygotowania postępowania (a nie po jego wszczęciu)**
 - nawet zmiana okoliczności (art. 35.2) nie rodzi obowiązku ponownego szacowania – po wszczęciu postępowania, wartość pozostaje bez zmian

Metody ustalania wartości zamówienia zasady ogólne

- **należyta staranność** (art. 32.1 in fine)
- **zakaz unikania stosowania przepisów ustawy poprzez:**
 - zaniżanie wartości (art. 32.2)
 - dobór sposobu obliczania wartości (art. 32.2)
 - dzielenie zamówienia na odrębne zamówienia (5b pkt 2)

Metody ustalania wartości zamówienia metoda podstawowa (ogólna)

- Wartość zamówienia powinna być **realna**, tzn. odzwierciedlać aktualne uwarunkowania rynkowe
 - wynika to z art. 35.2 PZP – **ponowne szacowanie**
 - wynika to z „definicji” z art. 32.1 – podstawą szacowania jest **wynagrodzenie wykonawcy**
 - wynagrodzenie ustala wykonawca uwzględniający warunki rynkowe (konkurencja, prawo popytu i podaży etc.)
- **Badanie rynku** jest więc podstawową metodą ustalania szacunkowej wartości zamówienia
 - ceny ustalają podmioty działające na rynku (wykonawcy)
 - zamawiający powinien zasięgnąć informacji **u tych podmiotów**

Metody ustalania wartości zamówienia metoda podstawowa (ogólna)

- kontakt bezpośredni z wykonawcami przy badaniu rynku **jest dopuszczalny**
 - **brak** przepisu zakazującego
 - jest to **przejaw należytej staranności** przy szacowaniu WZ
 - zamawiający zmierza do ustalenia **realnej** WZ
- **wątpliwości**
 - wykonawcy, którzy otrzymają prośbę o podanie cen dowiedzą się o przygotowywaniu postępowania **wcześniej niż pozostali**
 - taka sytuacja i tak występuje w zamówieniach publicznych (np. dotychczasowy dostawca)
 - ustawodawca wprost dopuszcza kontakt zamawiającego z wykonawcami na etapie przygotowania postępowania (dialog techniczny)
 - **wykluczenie wykonawców**, którzy brali udział w przygotowaniu postępowania (art. 24.1.19)
 - moim zdaniem przesłanka nie zachodzi (brak zakłócenia konkurencji, brak udziału w przygotowaniu postępowania?)

Metody ustalania wartości zamówienia metody szczególne

- **roboty budowlane (art. 33)**
 - „wybuduj” – **kosztorys inwestorski** albo planowane koszty RB z PFU
 - „zaprojektuj i wybuduj” – planowane koszty prac projektowych i planowane koszty RB z **PFU**
- **usługi/dostawy powtarzające się okresowo lub podlegające wznowieniu (art. 34)**
 - wartość zamówień z **poprzedniego roku** z uwzględnieniem zmian ilościowych i inflacji
 - wartość zamówień, które będą udzielone **w najbliższym roku**

Metody ustalania wartości zamówienia metody szczególne

- **usługi bankowe/inne finansowe (art. 34.4.1)**
 - opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia
- **usługi ubezpieczeniowe (art. 34.4.2)**
 - należna składka i inne rodzaje wynagrodzenia
- **usługi projektowania (34.4.3)**
 - wynagrodzenie, opłaty, należne prowizje i inne podobne świadczenia
- **usługi/dostawy z prawem opcji (34.5)**
 - największy możliwy zakres zamówienia z uwzględnieniem prawa opcji

Metody ustalania wartości zamówienia metody szczególne

- **dzierżawa, najem lub leasing (art. 34.3)**
 - przy umowie z nieoznaczonym okresem obowiązywania: **wartość miesięczna x 48**
 - czas oznaczony do 12 miesięcy: **wartość całego okresu**
 - czas oznaczony ponad 12 miesięcy: **wartość całego okresu + wartość końcowa przedmiotu umowy**
- **usługi, których łączna cena nie może być określona (34.3a)**
 - czas oznaczony do 48 m-cy: **wartość całego okresu**
 - czas oznaczony ponad 48 m-cy albo czas nieoznaczony: **wartość miesięczna x 48**

Dzielenie zamówienia na części

- **dwa mechanizmy** dzielenia zamówienia na części
 - dopuszczenie ofert częściowych w ramach **jednego** postępowania
 - podział zamówienia na części, z których każda jest przedmiotem **odrębnego** postępowania
- obydwa mechanizmy są **dopuszczalne** – art. 32.4
 - decyzja w tym zakresie należy do zamawiającego (względny organizacyjne, finansowe i in.)

POD WARUNKIEM, że

- podział nie nastąpił w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy
 - zakaz z art. 32.2 został przeniesiony art. 5b pkt 2
- wartość zamówień podzielonych została zsumowana
 - art. 32.4 wciąż obowiązuje

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Sumowanie zamówień

- obowiązek sumowania może wynikać z PZP
 - udzielanie zamówienia w częściach
 - przewidzenie zamówień z art. 67.1.6 i 7
 - zamówienia udzielane na podstawie umowy ramowej
 - zamówienia objęte dynamicznym systemem zakupów
 - działania i zamówienia objęte partnerstwem innowacyjnym

Sumowanie zamówień

- jedno zamówienie, czy odrębne zamówienia?
 - jedno zamówienie – obowiązek sumowania wartości
- **tożsamość (podobieństwo) przedmiotowa i funkcjonalna**
 - gospodarcze i techniczne przeznaczenie zamówienia (np. przedsięwzięcie budowlane obejmujące szereg RB)
- **tożsamość czasowa**
 - chodzi o przewidywalność zakresu zamówienia w momencie szacowania WZ
- **możliwość wykonania przez jednego wykonawcę**
 - fakt, że dane przedmioty nie mogą być nabyte u jednego wykonawcy jest argumentem przemawiającym za odrębnością zamówień
 - chodzi o szeroki krąg wykonawców, u których można nabyć te dobra

Rozeznanie rynku – różne wartości

- zamawiający w toku szacowania WZ może uzyskać różne wartości
- Którą w tych wartości przyjąć jako WZ?

postanowienie KIO z 21.11.2008 r. (KIO/UZP 1237/08)

Wobec braku przepisów, które wskazywałyby sposób weryfikacji danych uzyskanych w wyniku rozeznania rynku, za dopuszczalne przyjąć należy oparcie się przez zamawiających przy ustalaniu wartości szacunkowej zamówienia w szczególności zarówno na najniższej, najwyższej, średniej wycenie, jak i na wycenie średniej po odrzuceniu wartości skrajnych.

Art. 6a

- **odstępstwo** od nakazu sumowania zamówień udzielanych w częściach (art. 34.4)
- z całego zamówienia można wydzielić **20%**
- tę część można podzielić na **fragmenty** o wartości do 80.000 EURO (D/U) lub 1 mln (RB)
- każdy z tych fragmentów może być udzielony wg przepisów właściwych dla **jego wartości**
 - mechanizm umożliwia zastosowania przepisów krajowych (poniżej progów unijnych) a nawet **procedur wewnętrznych** (poniżej 30.000 EURO)
- art. 6a jest przydatny w sytuacji konieczności wznowienia postępowania w zakresie unieważnionej wcześniej części

Jawność wartości szacunkowej

- zasadą jest jawność postępowania
- jawność protokołu
- wzór protokołu pozwala na ujawnienie WZ dopiero po otwarciu ofert
 - potwierdza to także wzór ogłoszenia o zamówieniu
- decyzja w przedmiocie ujawnienia WZ należy do zamawiającego
 - **przeciw ujawnianiu:** ceny będą zbliżone lub wyższe od WZ, zamawiający nie może liczyć na uzyskanie bardzo korzystnych warunków cenowych; niekiedy wartość jest zaniżona przez obowiązek sumowania
 - **za ujawnianiem:** minimalizuje się ryzyko rażąco niskiej ceny; WZ stanowi dla wykonawców wskazówkę co do oczekiwań zamawiającego